

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL. M. a JUDr. Pavla Vacka v právní věci žalobce: **P.H. a.s.**, se sídlem ■■■, právně zastoupeného Dr. JUDr. Miroslavem Zámiškou, advokátem, se sídlem AK Bakeš a Partneři Na Příkopě 23, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2013, č. j. OÚPSŘ 181/2013-333,

t a k t o :

- I. **Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 24. 6. 2013, č. j. OÚPSŘ 181/2013-333 se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Liberec, odbor stavební úřad ze dne 11. 3. 2013, č. j. SÚSD/7120/143703/12-Lá, kterým tento správní orgán zamítl žádost žalobce o vyvlastnění (zřízení věcného břemene) nemovitostí (pozemků) J.P., které se nacházejí v k. ú. ■■■

Žalobce v žalobě především namítá, že vyvlastňovací úřad i žalovaný porušili zákaz retroaktivního výkladu právních norem. Odkazuje na judikaturu Ústavního soudu a zdůrazňuje, že právní normy nepůsobí zpětně a pokud by tomu tak ve výjimečných případech mělo být, vyžadují principy právního státu u každého možného případu retroaktivity jeho výslovné vyjádření v Ústavě nebo v zákoně tak, aby nabytá práva byla řádně chráněna. Ani komunitární právo a Soudní dvůr Evropské unie retroaktivitu nepřipouští. Za retroaktivní a tedy nepřipustný lze dle Soudního dvora Evropské unie označit právní předpis tehdy, jestliže se nemohou právní subjekty seznámit s jeho zněním v úředním věstníku v okamžiku, kdy činí svá rozhodnutí. V projednávaném případě se žalovaný dopustil

nepřípustného retroaktivního výkladu novely horního zákona, když dospěl k závěru, že právní norma, která nabyla platnosti a účinnosti až po podání návrhu na vyvlastnění, zpětně na toto právní jednání (podání návrhu na vyvlastnění) dopadá. Žalobce také namítá, že pokud by vyvlastňovací úřad rozhodoval v souladu se správním řádem, respektive ve lhůtách v něm uvedených, musel by rozhodnout o věci před 1. 2. 2013, tedy ještě před účinností novely horního zákona, která zrušila oprávnění vyvlastňovat pro účely dobývání výhradního ložiska nerostných surovin. Postup vyvlastňovacího úřadu i žalovaného je dle žalobce v rozporu s principem právní jistoty. Žalobce proto požaduje, aby žalobou napadené rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno a žalobci přiznána náhrada nákladů řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný setrval na závěrech přijatých v napadeném rozhodnutí a navrhl žalobu zamítnout.

Z předloženého správního spisu soud ověřil skutečnosti rozhodné pro posouzení projednávané věci:

Dne 22. 10. 2012 podal žalobce u vyvlastňovacího úřadu žádost o vyvlastnění (zřízení věcného břemene) nemovitostí (pozemků) J.P., které se nacházejí v k. ú. ■■■. Vyvlastňovací úřad po jejím posouzení dospěl k závěru, že žádost a podklady k ní přiložené nejsou dostačující a proto výzvou ze dne 15. 11. 2013 vyzval žalobce k doplnění podkladů a současně usnesením řízení přerušil. Podklady byly žalobcem doplněny dne 9. 1. 2013.

Dne 11. 3. 2013 rozhodl vyvlastňovací úřad tak, že žádost o vydání rozhodnutí o vyvlastnění ve věci dočasného omezení vlastnického práva k pozemkům – věcné břemeno strpění těžby ■■■ na vyjmenovaných pozemcích, jejichž vlastníkem je J.P. zamítl. Svě rozhodnutí odůvodnil tak, že nebyla splněna podmínka pro vyvlastnění dle § 3 odst. 1 zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), že vyvlastnění je přípustné pro účel vyvlastnění stanovený zvláštním zákonem. Uvedl, že v tomto vyvlastňovacím řízení je zvláštním zákonem zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon). Ve znění tohoto zákona platného do 31. 1. 2013 (poznámka soudu: správně mělo být uvedeno 30. 12. 2012), byla organizace oprávněna dle § 31 odst. 4 písm. b) nabývat nemovitostí nebo práv k nemovitostem pro účely dobývání výhradního ložiska pro plnění úkolů stanovených horním zákonem a rozhodnutím o vyvlastnění, popřípadě zřízením užívacího práva. V novele tohoto zákona platné od 1. 2. 2013 (poznámka soudu: správně mělo být uvedeno 31. 12. 2012) byl § 31 odst. 4 písm. b) zrušen a tím zanikla podmínka pro vyvlastnění dle § 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění.

Proti prvostupňovému rozhodnutí vyvlastňovacího úřadu se žalobce odvolal. V odvolání namítal v podstatě shodné skutečnosti, jako v podané žalobě. O žalobcově odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Uvedl, že v daném případě byl v době podání žádosti o vyvlastnění dne 22. 10. 2012 titul pro jeho provedení obsažen v § 31 odst. 4 písm. b) horního zákona, na který výslovně odkazoval i žalobce ve své žádosti. Toto ustanovení horního zákona bylo bez náhrady zrušeno zákonem č. 498/2012 Sb., kterým byl novelizován horní zákon a který vstoupil v účinnost dne 15. 1. 2013. Od 15. 1. 2013 tak již § 31 odst. 4 písm. b) horního zákona neexistoval a neexistoval tudíž ani titul pro provedení vyvlastnění podle § 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění. Z tohoto důvodu musel vyvlastňovací úřad žádost ze dne 22. 10. 2012 zamítnout. Žalovaný zdůraznil, že skutečnost, že se v průběhu

doby od podání žádosti mohou změnit zákony, jež se dotýkají dané problematiky, je běžnou věcí. Tyto změny mohou v průběhu doby vést jak ke zpřísnění pravidel v konkrétní oblasti veřejné správy, tak i k jejich změkčení, může však dojít i k úplnému zrušení regulace společenských vztahů správním právem v konkrétní otázce. To v projednávaném případě nastalo tím, že po podání žádosti o vyvlastnění dne 22. 10. 2012 byl od 15. 1. 2013 zrušen titul pro vyvlastnění, což musí vyvlastňovací úřady respektovat. Žalovaný dále konstatoval, že lhůty pro vydání rozhodnutí obsažené v § 71 zákona č. 500/2004 Sb., správním řádu (dále jen „správní řád“) počínají běžet pouze tehdy, je-li žádost úplná, jak podle zákona o vyvlastnění, tak podle správního řádu. O úplné žádosti se v daném případě dá hovořit až od 9. 1. 2013, kdy žalobce doplnil podklady na základě výzvy ze dne 15. 11. 2012. Šedesátidenní lhůta pro vydání rozhodnutí proto byla dle žalovaného dodržena. Žalovaný navíc upozornil na to, že lhůty obsažené v § 71 správního řádu jsou pouze pořádkové povahy. Jejich nedodržení nemá žádný vliv na věcný výsledek řízení. Smyslem jejich stanovení je pouze to, aby byla objektivní kritéria pro určení toho, zda v konkrétním případě a konkrétním čase jde ze strany správního orgánu o nečinnost, či nikoli. Na to pak navazuje § 80 správního řádu, jenž řeší problematiku opatření proti nečinnosti správního orgánu.

Krajský soud napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního s. ř. s., v rozsahu a mezích uplatněných žalobních námitek dle § 75 odst. 2 s. ř. s., kterými je soud v duchu dispoziční zásady vázán, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s.

K projednání podané žaloby bylo nařízeno ústní jednání, při němž oba účastníci setrvali na svých stanoviscích vyjádřených v písemných podáních. Žalovaný zdůraznil, že správní orgány nemohly rozhodnout jinak, neboť ani zákon č. 498/2012 Sb., ani zákon o vyvlastnění neobsahují přechodná ustanovení, která by umožnila o vyvlastnění v daném případě rozhodnout. Konstatoval také, že zákon o vyvlastnění je koncipován tak, že chrání subjekt, který je vyvlastněním poškozen.

Podle § 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění *je vyvlastnění přípustné jen pro účel vyvlastnění stanovený zvláštním zákonem a jen jestliže veřejný zájem na dosažení tohoto účelu převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného. Vyvlastnění není přípustné, je-li možno práva k pozemku nebo stavbě potřebná pro uskutečnění účelu vyvlastnění získat dohodou nebo jiným způsobem.*

Horní zákon ve znění účinném do 14. 1. 2013 v § 31 odst. 4 stanovil, že *pro účely dobývání výhradního ložiska je organizace oprávněna a) zřizovat v hranicích dobývacího prostoru, a pokud je to nutné i mimo něj, stavby a provozní zařízení, které jsou potřebné pro otvírku, přípravu a dobývání výhradního ložiska a pro úpravu nebo zušlechťování nerostů prováděné v souvislosti s jejich dobýváním a pro dopravu všech zařízení a hmot, b) nabývat pro plnění úkolů stanovených tímto zákonem nemovitostí nebo práv k nemovitostem a rozhodnutím o vyvlastnění, popřípadě zřízením užívacího práva; o vyvlastňovacím řízení platí zvláštní předpisy.*

Zákon č. 498/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), s účinností od 15. 1. 2013 § 31 odst. 4 písm. b) horního zákona bez náhrady zrušil.

Soud považuje za nutné nejprve stručně vyložit pojem retroaktivita právních norem. Retroaktivitou neboli zpětnou účinností (popřípadě zpětné působení) právního předpisu se označuje stav, kdy tento právní předpis působí i zpětně, tj. do doby před svou platností. Tato *práva retroaktivita* se pokládá za nepřipustnou legislativní techniku, neboť je v rozporu s požadavkem legitimního očekávání a právní jistoty. Účinky pravé retroaktivity by však nová právní úprava vyvolávala pouze tehdy, pokud by měnila samotný vznik určitého právního vztahu nebo následky právního vztahu, které nastaly přede dnem její účinnosti (bližší viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu 26. 4. 2007, čj. 2 Afs 145/2006 - 38; nálezy Ústavního soudu ze dne 28. 2. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 9/95, č. 107/1996 Sb., či ze dne 19. 4. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 53/10, č. 119/2011 Sb.).

O takový případ v projednávané věci nejde. Správní orgány postupovali při vyřizování žalobcovy žádosti podle platných právních norem. Rozsah subjektivních práv a povinností by měl být vždy v zásadě stejný pro všechny právní subjekty a měl by odpovídat aktuálnímu stavu právního řádu. Pokud ke dni rozhodování správního orgánu prvního stupně neexistoval titul pro provedení vyvlastnění podle § 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění, nemohl být žalobce se svou žádostí úspěšný. Pokud by správní orgány žalobcově žádosti vyhověly, byl by jejich postup nejen nezákonný, ale i protiústavní, neboť omezení vlastnického práva je možné podle čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod jen ve veřejném zájmu, na základě zákona a za náhradu. Zákonné ustanovení (hmotněprávní titul vyvlastnění), na něž žalobce v žádosti odkazoval a na jehož podkladě bylo možno vyvlastnění provést, však bylo v průběhu vyvlastňovacího řízení bez náhrady zrušeno. Námitka nepřipustného retroaktivního použití zákona č. 482/2012 Sb. tak není důvodná.

Pokud jde o lhůty pro vydání správního rozhodnutí zakotvené v § 71 zákona správního řádu, je třeba souhlasit s žalovaným, že se jedná o lhůty pořádkové a samotné nedodržení těchto lhůt nemůže být důvodem pro zrušení správního rozhodnutí soudem (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 7. 2011, č. j. 9 A 128/2010-33). Žalobce měl především předložit bezvadnou žádost o vyvlastnění včetně kompletní podkladové dokumentace, aby nemusel být vyzýván k jejímu doplnění a řízení proto nemuselo být přerušeno. Pakliže správní orgán současně s výzvou k odstranění nedostatků žádosti řízení přerušil, přestaly běžet lhůty pro vydání rozhodnutí ve věci. Lhůty však nepřestaly běžet až vydáním usnesení o přerušení řízení, ale již dnem kdy nastal důvod tohoto přerušení (srov. § 65 odst. 1 poslední věta správního řádu), v daném případě tedy podáním žádosti s nedostatky, které bylo třeba odstranit. Žalovaný má proto pravdu, pokud počátek běhu těchto lhůt spojuje až s doplněním žádosti o vyvlastnění dne 9. 1. 2013. Ani námitku nedodržení lhůt pro vydání správního rozhodnutí soud tedy za důvodnou nepovažuje.

Lze tak uzavřít s tím, že námitky žalobce nebyly uznány důvodnými a žaloba byla zamítnuta podle § 78 odst. 1 s. ř. s.

Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Ve věci byl úspěšný žalovaný správní orgán, ten však náhradu

nákladů nepožadoval, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 24. června 2014

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu